

ВЕБІНАР

«Можливості отримання фінансування для країн Східного партнерства в рамках конкурсів Європейської зеленої угоди програми ЄС Горизонт 2020 (віртуальний тренінг – сесія 1)» *Funding opportunities for Eastern Partnership Countries under the Horizon 2020 Green Deal Call (Virtual Training – Session 1)*

Дата проведення: 18 вересня 2020 р.

Тривалість: 1 година

Оголошення: [Посилання 1](#) (англ.); [посилання 2](#) (укр.)

Організатори: Служба Європейської комісії з підтримки міжнародного співробітництва в галузі досліджень та інновацій (*Service Facility of the EC in support of International Cooperation in Research and Innovation*);
Агентство управління проектами DLR (*DLR Project Management Agency*)

Доповідачі: Маттіас Вурх (Matthias Wurch - Служба ЄК з підтримки міжнародного співробітництва в галузі досліджень та інновацій), Крістоф Бертрам (Kristof Bertram - DLR); Джордж Бонас (George Bonas - CeRISS) та інші.

1. Інформація про серію заходів, в рамках якої був проведений вебінар

- Цей вебінар є одним із заходів, які проводяться в рамках ініціативи Європейської комісії **«Підтримка співробітництва між Європейським Союзом та країнами Східного партнерства в галузі досліджень та інновацій – фаза 2»** (*Support to EU-EaP Research and Innovation Cooperation – phase 2*):
 - **Країни Східного партнерства** (СхП): Україна, Азербайджан, Білорусь, Вірменія, Грузія та Молдова ([посилання](#) на детальне пояснення);
 - **Метою** ініціативи є забезпечення успішної участі асоційованих

та неасоційованих країн СхП у рамкових програмах Європейського Союзу за напрямками «Дослідження та інновації» (R&I) та «Європейський дослідницький простір» (ERA);

- **Спосіб** досягнення мети -- надання дослідникам з країн СхП підтримки у підготовці їхніх проєктних заявок за конкурсами останнього етапу програми «Горизонт 2020» (Г2020) та конкурсами програми «Горизонт Європа» (ГЄ);
- **Заходи**, що заплановані в рамках ініціативи:
 - три віртуальні тренінги про конкурси Г2020 за напрямом «Європейська зелена угода» (18 вересня, 2 та 8 жовтня 2020 року);
 - по одному Інформаційному дню ГЄ + одному Практикуму з писання проєктних заявок ГЄ у кожній з країн СхП (весна 2021 року);
 - індивідуальні фахові консультації для дослідників з країн СхП від експертів з ЄС – за попереднім запитом, в режимі онлайн.
- **Індивідуальні фахові консультації:**
 - надаватимуться протягом року (вересень 2020 р. – вересень 2021 р.);
 - будуть спрямованими на підтримку дослідників, які потребують допомоги у: 1) оформленні проєктних заявок, 2) пошуку відповідних партнерів для консорціумів, або 3) ефективному застосуванні своїх експертних навичок та досвіду;
 - стосуватимуться як тематики конкурсів Г2020 за напрямом «Європейська зелена угода» (вересень-грудень 2020 р.), так і конкурсів ГЄ (протягом 2021 року);
 - для замовлення індивідуальної консультації необхідно надіслати лист (із зазначенням того, якої саме допомоги потребує запитувач) на адресу:
eu-eap_sticooperation@servicefacility.eu.
- **Серія віртуальних тренінгів про конкурси Г2020 за напрямом «Європейська зелена угода»:**
 - **Мета** – просування Європейської зеленої угоди в шести країнах

СхП;

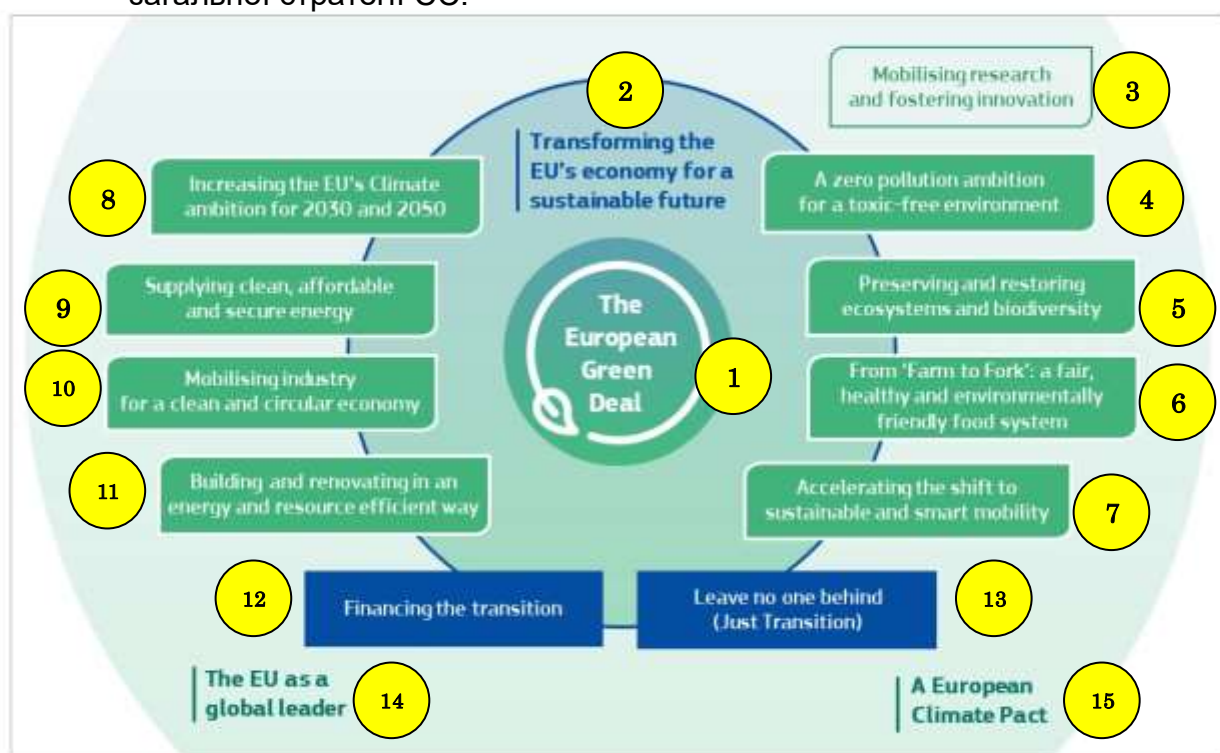
- **Сесія 1** (18 вересня 2020 р.) -- Тема: загальний огляд Європейської зеленої угоди та присвячених їй конкурсів програми Г2020;
- **Сесія 2** (2 жовтня 2020 р.) -- Тема: 1-5 стратегічні сфери Європейської зеленої угоди + Нетворкінг та підготовка проектних заявок. Реєстрація на захід почнеться в понеділок, 21 вересня;
- **Сесія 3** (8 жовтня 2020 р.) -- Тема: 6-10 стратегічні сфери Європейської зеленої угоди + Нетворкінг та підготовка проектних заявок. Реєстрація на захід почнеться в понеділок, 21 вересня.

2. Загальні відомості про програму ЄС «Горизонт 2020» та Європейську зелену угоду

- **«Горизонт 2020»** -- це рамкова дослідницько-інноваційна програма Європейського Союзу. Вона є найбільшою у своєму роді міжнародною науковою програмою та має бюджет обсягом майже 80 млрд. Євро. У ГЄ можуть брати участь приватні та державні дослідники та організації з цілого світу, в тому числі країн СхП (детальніше: див. [посилання](#)).
- За напрямом «Європейська зелена угода» в рамках ГЄ пропонуються лише конкурси **коллабораційних проєктів**, тобто проєктів, що виконуються консорціумами в складі щонайменше 3 організацій з різних країн ЄС або асоційованих країн ГЄ (до цієї категорії належить і Україна). За проєктами ГЄ асоційовані країни можуть отримувати фінансування на рівних правах із країнами ЄС. **Оскільки усі конкурси напряму «Європейська зелена угода» мають порівняно великі бюджети, консорціуми, які можуть виграти ці конкурси, скоріше за все, повинні складатися з більшої кількості організацій, ніж мінімальна (3).**
- **Європейська зелена угода** – це стратегія Європейського Союзу, яка не обмежується рамками дослідницько-інноваційних програм. Ця стратегія була висунута Європейською комісією у 2019 році. Її метою є досягнення кліматичної нейтральності у Європі до 2050 року, а саме – поступове скорочення і, нарешті, повне припинення викидів парникових газів, а також забезпечення економічного

зростання Європи без подальшого використання природних ресурсів. Таким чином, Зелена угода спрямована на гармонійну реалізацію європейських економічних та екологічних пріоритетів. Наукові проекти, що реалізуватимуться в рамках програм «Горизонт 2020» та «Горизонт Європа» за напрямом «Європейська зелена угода», є важливою складовою цієї загальної стратегії. Детальніше про Європейську зелену угоду: [посилання](#).

- **Схематичне представлення** Європейської зеленої угоди як загальної стратегії ЄС:

Позначення на схемі:

- ① Європейська зелена угода
- ② Трансформація економіки ЄС заради екологічно стійкого майбутнього
- ③ Мобілізація наукових досліджень та сприяння розвитку інновацій (*елемент, що відповідає напрямку «Зелена угода» в рамкахових дослідницько-інноваційних програмах ЄС)
- ④ Орієнтація на повне припинення забруднення та детоксифікацію навколишнього середовища
- ⑤ Охорона та відновлення екосистем та біорозмаїття
- ⑥ «Від лану – до столу»: запровадження справедливої, здорової та сприятливої для навколишнього середовища системи харчування

- ⑦ Прискорення переходу до стійкої інтелектуальної мобільності
- ⑧ Підвищення кліматичних амбіцій ЄС на 2030 та 2050 рр.
- ⑨ Постачання чистої, економічно доступної та безпечної енергії
- ⑩ Мобілізація промисловості заради досягнення цілей чистої економіки замкненого циклу
- ⑪ Енерго- та ресурсоефективне будівництво та модернізація будівель
- ⑫ Фінансування переходу
- ⑬ Принцип «не залишати нікого осторонь» (справедливий перехід)
- ⑭ ЄС як глобальний лідер
- ⑮ «Європейський кліматичний пакт»

- **Хронологія розвитку** стратегії Європейської зеленої угоди:

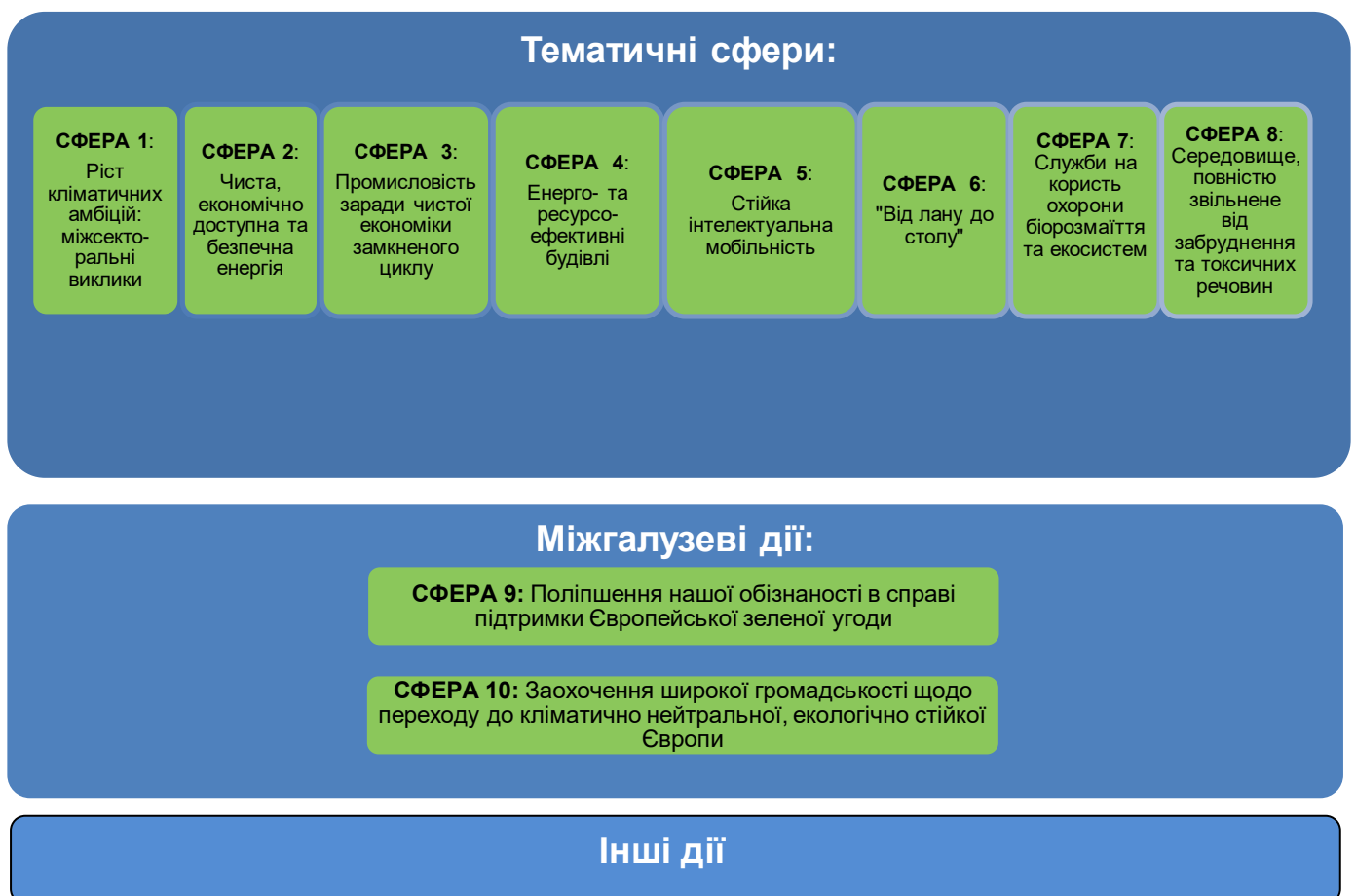

- **Напрямок «Європейська зелена угода» в конкурсах програми «Горизонт 2020»:**
 - **Дата відкриття** реєстрації проєктних заявок – 18 вересня 2020 року, **дата закриття** – 26 січня 2021 року.
 - **Загальний бюджет** конкурсів цього напрямку – 1 млрд. Євро.
 - **Завдання** конкурсів повністю відповідають цілям стратегії Європейської зеленої угоди.
 - Особливості конкурсних завдань -- орієнтація на досягнення вимірювальних, видимих для широкої громадськості результатів

у порівняно короткі строки та наголос на системному, міжгалузевому підході.

- Для збільшення впливу та видимості результатів проєктів, що реалізовуватимуться за напрямом «Зелена угода», кількість запропонованих у цій категорії конкурсів є досить обмеженою. Головним чином, фінансування зможуть отримати дослідницькі та демонстраційні проєкти.
- В зв'язку з цим, для покращення шансів на успіх, фахівці ЄК рекомендують організаціям, що бажають взяти участь у конкурсах, направити свої зусилля передусім на нетворкінг та долучення до вже існуючих консорціумів або таких, що знаходяться на стадії формування – замість того, щоб започатковувати «з нуля» власні консорціуми та створювати нові проєктні заявки.

- **Схематичне представлення** системи конкурсів програми «Горизонт 2020» за напрямом «Європейська зелена угода»:

3. Перелік конкурсів проєктів за напрямом «Європейська зелена угода» у програмі ЄС «Горизонт 2020»:

Код	Назва конкурсу	Бюджет	Тип дій	Кількість проєктів, що отримають фінансування
Сфера 1: Ріст кліматичних амбіцій: міжсекторальні виклики				
LC-GD-1-1-2020	«Запобігання та боротьба з наслідками екстремальних пожеж за допомогою інтеграції та демонстрації інноваційних засобів»	€ 75 млн.	IA/CSA	4 (IA)+ 1 (CSA)
LC-GD-1-2-2020	«Назустріч кліматично-нейтральним та суспільно-інноваційним містам»	€ 53 млн	RIA	1
LC-GD-1-3-2020	«Кліматично-стійкі інноваційні пакети для регіонів ЄС»	€ 45 млн	IA/CSA	2-3 (IA)+ 1(CSA)
Сфера 2: Чиста, економічно доступна та безпечна енергія				
LC-GD-2-1-2020	«Інноваційні наземні та морські технології відновлювальної енергетики та їхня інтеграція до енергетичної системи»	€ 86 млн	IA/RIA	3-6 (IA)+ 2-3 (RIA)
LC-GD-2-2-2020	«Розробка та демонстрація електролізатора потужністю у 100 МВт для нарощування зв'язків між відновлювальними джерелами енергії та їхніми комерційними/промисловими застосуваннями»	€ 60 млн	IA	1
LC-GD-2-3-2020	«Прискорення зеленого переходу та удосконалення джерел енергії у партнерстві з африканськими країнами»	€ 40 млн	IA	4-8
Сфера 3: Промисловість заради чистої економіки замкненого циклу				
LC-GD-3-1-2020	«Закриття промислового вуглецевого циклу для боротьби зі зміною клімату: промислова доцільність каталітичних шляхів для виявлення екологічно-стійких альтернатив викопним ресурсам»	€ 80 млн	IA	2
LC-GD-3-2-2020	«Демонстрація системних рішень для територіального розгортання економіки замкненого циклу»	€ 60 млн	IA	3-6

Сфера 4: Енерго- та ресурсоефективні будівлі				
LC-GD-4-1-2020	«Енерго- та ресурсоефективне будівництво та модернізація будівель»	€ 60 млн	IA	3-6
Сфера 5: Стійка інтелектуальна мобільність				
LC-GD-5-1-2020	«Зелені аеропорти та порти як мультимодальні хаби для забезпечення стійкої інтелектуальної мобільності»	€ 100 млн	IA	4
Сфера 6: «Від лану до столу»				
LC-GD-6-1-2020	«Випробування та демонстрація системних інновацій, що спрямовані на підтримку стратегії «Від лану до столу»»	€ 74 млн	IA	6-12
Сфера 7: Служби на користь охорони біорозмаїття та екосистем				
LC-GD-7-1-2020	«Відновлення служб на користь охорони біорозмаїття та екосистем»	€ 80 млн	IA	3-5
Сфера 8: Середовище, повністю звільнене від забруднення та токсичних речовин				
LC-GD-8-1-2020	«Інноваційні, системні рішення з повним виключенням забруднень, що спрямовані на охорону здоров'я, навколишнього середовища та природних ресурсів від стійких та рухомих (водних) хімічних речовин»	€ 40 млн	RIA	3-5
LC-GD-8-2-2020	«Сприяння розвитку регулятивної науки для вирішення проблем комбінованого впливу промислових хімікатів та фармацевтичних речовин: від розгляду доказів до запровадження науково-обґрунтованих політичних заходів»	€ 20 млн	RIA	2-3
Міжгалузеві дії.				
Сфера 9: Поліпшення нашої обізнаності в справі підтримки Європейської зеленої угоди				
LC-GD-9-1-2020	«Служби та можливості Європейських дослідницьких інфраструктур у справі сприяння подоланню викликів Європейської зеленої угоди»	€ 28 млн	RIA	3
LC-GD-9-2-2020	«Розробка товарів та послуг	€ 25 млн	RIA	5-8

	кінцевого споживача для всіх зацікавлених сторін та громадян, що підтримують політику адаптації до кліматичних змін та пом'якшення їхніх негативних наслідків»			
LC-GD-9-3-2020	«Прозорі та доступні моря та океани: назустріч створенню «цифрового двійника» мирового океану»	€ 12 млн	IA	1
Міжгалузеві дії.				
Сфера 10: Заохочення широкої громадськості щодо переходу до кліматично нейтральної, екологічно стійкої Європи				
LC-GD-10-1-2020	«Європейський потенціал щодо забезпечення участі громадян в обговоренні стратегії Європейської зеленої угоди та їхнього долучення до її реалізації»	€ 10 млн	RIA	2-3
LC-GD-10-2-2020	«Поведінкові, соціальні та культурні зміни, яких вимагатиме реалізація Європейської зеленої угоди»	€ 10 млн	RIA	2-3
LC-GD-10-3-2020	«Уможливлення активної участі громадян у боротьбі проти наслідків зміни клімату заради захисту навколишнього середовища та забезпечення сталого розвитку за допомогою освіти, громадянської науки, ініціатив громадського спостереження та громадянської залученості»	€ 25 млн	IA	4-8

- **Інші дії**, що заплановані в рамках напряму «Європейська зелена угода» програми «Горизонт 2020»:
 - 1) Підтримка координації проєктів, що виконуватимуться в рамках конкурсів Європейської зеленої угоди Г2020, а також забезпечення ефективних механізмів взаємодії між цими проєктами (бюджет: € 6 млн.)
 - 2) Постачання знань, що необхідні для успішної адаптації до кліматичних змін та пом'якшення їхніх негативних наслідків, за допомогою інфраструктури Глобальної системи спостережень за планетою Земля (GEOSS) (бюджет: € 2,5 млн.)
 - 3) Вивчення можливостей збільшення масштабів фінансування

- інноваційних природоорієнтованих рішень (бюджет: € 0,4 млн.)
- 4) Апробування інструментів оцінки потенціального впливу інновацій на досягнення цільових показників щодо повного припинення викидів парникових газів до 2050 року та підвищення ступені готовності проєктів для отримання «зеленого» фінансування (бюджет: € 0,9 млн.)
 - 5) Підтримка відстеження даних промислових інвестицій у дослідження, розробки та інновації в контексті Зеленої угоди та досягнення Цілей сталого розвитку, а також у контексті технологічної та економічної конкурентоспроможності індустрії зелених технологій (бюджет: € 2 млн.)
 - 6) Підтримка проєктів в галузі біорозмаїття з особливою увагою до питання взаємопов'язаності біорозмаїття та людського здоров'я, включаючи проблеми зоонозу та інфекційних хвороб (бюджет: € 1 млн.)
 - 7) Підтримка рішень, що спрямовані на досягнення цілей економіки замкнутого циклу, на місцевому та регіональному рівнях (бюджет: € 2,4 млн.)
 - 8) Організація групи фахівців високого рівня для оцінки потреб, потенціалу, доцільності та можливих способів реалізації цілей Міжнародної платформи для вивчення харчових систем (IPFFS) (бюджет: € 0,3 млн.)
 - 9) Підтримка залучення європейських громадян до здійснення «зеленого переходу» в рамках Європейської зеленої угоди (бюджет: € 1,5 млн.)

4. Корисні інформаційні джерела:

- **Опис конкурсів** напряму «Європейська зелена угода» на офіційному сайті Європейської комісії (інформація про кожну з тематичних сфер, графік проведення конкурсів, посилання на релевантні документи тощо):
https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/strategy/european-green-deal/call_en
- **Єдиний портал** конкурсних програм ЄК, де можна знайти детальну інформацію про кожен з конкурсів та подати проєктну заявку:

<https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/portal/screen/home>

- **Європейські дні досліджень та інновацій** (European R&I Days) – це щорічний інформаційно-нетворкінговий захід, який організує Європейська комісія. У 2020 році Дні проводитимуться онлайн, в період від 22 (вівторок) до 24 (четвер) вересня. Зокрема в середу, 23 вересня, з 15:00 до 17:00 за київським часом, в рамках Другого інформаційного хабу (“Hub 2: European Green Deal”) відбудеться лекція, присвячена конкурсам Г2020 напряму «Європейська зелена угода». Після лекції, з 17:00 до 19:00, буде проведена низка паралельних воркшопів, під час яких можна буде дізнатися подробиці кожної тематичної сфери та конкретних конкурсів. Ознайомитися з програмою Європейських днів досліджень та інновацій-2020, а також зареєструватися на участь у заході можна за посиланням нижче (кількість слухачів не є обмеженою; щоб отримати доступ до вебтрансляції, необхідно створити на сайті свій обліковий запис):

<https://research-innovation-days.ec.europa.eu/>

- **Безкоштовні онлайнві навчальні модулі** для міжнародних дослідників та організацій, що зацікавлені в наукових програмах ЄС: <https://inco.emg.group/>

- **Нетворкінгові заходи**, присвячені конкурсам напряму «Європейська зелена угода»:

➤ Віртуальна зустріч “**H2020 Virtual Brokerage Event on the European Green Deal**” за організацією мережі НКП European Enterprise Network (дати проведення: 13-14 жовтня 2020, дата закінчення реєстрації – 2 жовтня):

<https://h2020-green-deal-call-dublin.b2match.io/>

➤ Віртуальна зустріч, присвячена соціогуманітарним наукам в конкурсах напряму «Європейська зелена угода» “**Virtual Brokerage Event: SSH in the Green Deal Call**” за організацією мережі НКПNet4Society (дата проведення – 27 жовтня 2020, дата закінчення реєстрації – 23 жовтня):

<https://ssh-in-green-deal.b2match.io/>

- **Інші інструменти пошуку успішних проєктів та потенційних партнерів** для співпраці за конкурсами та створення консорціумів:
 - На Єдиному порталі конкурсних програм Європейської комісії (пошук партнерів):
<https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/portal/screen/how-to-participate/partner-search>
 - На платформі CORDIS (огляд успішних проєктів):
<https://cordis.europa.eu/projects/en>
 - На платформі міжурядової мережі «Європейське співробітництво в галузі науки і техніки» COST (пошук дослідницьких мереж, що працюють над спільними науковими проєктами):
<https://www.cost.eu/cost-actions/browse-actions/>

5. Експертні поради для успішної участі в нетворкінгових заходах та пошуку партнерів:

- **Прагматичний підхід:** слід знайомитися та активно спілкуватися з великою кількістю колег, що працюють у вашій галузі; не боятися запрошувати їх до участі у ваших проєктах та/або питати про можливість вашої участі в їхніх проєктах; не переривати спілкування після закінчення нетворкінгового заходу;
- **Добра підготовка:** перед участю в нетворкінговому заході треба обов'язково підготувати коротке (1-2-хвилинне) представлення вашої проєктної ідеї та презентацію, яку можна буде показати у випадку зацікавленості з боку потенційних партнерів.